

Žalovaný namítal, že žalobkyně dopisem došlým 2. ledna 1922 mu oznámila, že vzdává se místa, a že přijal následkem toho jinou sílu. Dopis jmenovaný nemohl předložit, neboť se mu ztratil.

Okresní soud v Hr. Kr. žalobu zamítl z toho důvodu, že uvěřil žalovanému, že dopis toho obsahu, že žalobkyně vzdává se místa, dostal, ač jest jisto, že žalobkyně jej neposlala, nýbrž osoba jiná; že tedy žalovaný nedopustil se porušení smluvní povinnosti, že jde o případ § 1311 obč. z.

Kr. s. v Hr. Král., žalobě vyhověl z toho důvodu, že žalovaný, jestliže dopis obdržel, měl dbáti náležité péče a na dopis odpovědět, čímž by si byl umožnil, aby pravý stav zvěděl; jde-li o náhodu, stíhá žalovaného, který této náhodě nedostatečně čelil.

Nejvyšší soud potvrdil rozhod. odv. soudu z těchto důvodů: Musí býti o každém dle § 1297 obč. z. předpokládáno, že jest schopen takového stupně péle a pozornosti, který při obyčejných schopnostech může býti vynaložen, a lze jen takovou škodu považovati za náhodu, které nelze zabrániti ani úsilím za hranice § 1297 obč. z. jdoucím; když odvolací soud usoudil, že žalovaný mohl se ujistiti odpovědí o pravém stavu, nelze připustiti, že by se byl mylil, naopak sluší uznati, že nejde o náhodu dle § 1311 obč. z., nýbrž nejvýše o náhodu smíšenou (causus mixtus), která postihuje nikoliv žalobkyni, nýbrž žalovaného, jenž náhodě nedostatečně čelil, kdežto žalobkyně o ní před 1. únorem 1922 nevěděla; jest zcela lhostejno, zda žalovaný subjektiv. byl přesvědčen, že žalobkyně u něho nenastoupí službu; ustanovení § 31 zák. o obch. pomocnících nepředpokládá zavinění, postačí dle něho, když zaměstnavatel bezdůvodně upustí od smlouvy, což bylo zjištěno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 14. února 1923 čj. RV-I 1013-22. R. z. s. Prucha.

Není převedením věci sporné a nespadá pod zákaz §u 16 odst. 1. věty 2. zák. ze dne 6. července 1868 č. 96 ř. z. a §u 879 odst. 2., čís. 2. ob. z. obč. ve znění třetí dílčí novelly, když si dá advokát od svého klienta postoupiti přisouzené útraty zastupování a po případě na zástupčí útraty i část klientovy vysouzené pohledávky. K platnosti postupu netřeba existence ciferně určité pohledávky, když má advokát dle zákona nárok na zálohu.

Žalobce dr. A. jako právní zástupce B-ův vedl pod č. j. Cg I 112/19 krajského soudu v L. spor proti C-ovi o zaplacení

50.000 Kč s přísl. C. podlehl a byl odsouzen k zaplacení sporné pohledávky i k náhradě útrat v částce 12.684 Kč. C. složil řečenou částku i s příslušenstvím dle § 1425 ob.z. obč. k soudu v M. Ještě během sporu byla totiž žalovanému D-ovi usnesením krajského soudu v P. z 5./XII. 1922 č. j. Cg III 128/20-17 povolena exekuce k vydobytí 120.000 Kč s přísl. proti B-ovi zabavením zmíněných 50.000 Kč s přísl. a exekuční soud — okresní soud v M. přikázal žalovanému D-ovi tuto pohledávku k vybrání.

Žalobou podanou u okresního soudu v M. jako soudu exekučního uplatňoval dr. A. jako bývalý právní zástupce B-ův nepřípustnost exekuce zmíněné na částku 12.684 Kč — totiž pohledávku jemu přiznaných útrat sporu — ježto mu byly svého času od B-a odstoupeny. Prvá instance této žalobní žádosti vyhověla, ježto soud pokládal skutečně cessi tvrzenou za provedenu, zjišťiv to svědectvím B-ovým a jeho dopisem z dubna 1919. V tomto dopise psal B., že nemaje na zálohu pro svého právního zástupce, ceduje mu ze zažalovaných 50.000 Kč pohledávky, které dru A. proti B. vzejdou. Soud první pokládal cessi za přípustnou nehledě k § 879 ob. z. obč., neboť žalobce nepřevodil tím na sebe spornou věc a nedal si slíbiti určitý díl obnosu, jenž měl býti přiznán jeho zmocniteli, nýbrž dal si od něho postoupiti jen to, čím on jemu bez toho po zákonu byl povinen; jde o věc, která v oboru práva chudých zákonem jest upravena. (§ 70 civ. sd. ř.).

Odvolání žalovaného krajský soud vyhověl, žalobní žádání zamítl a odsoudil dra A k náhradě útrat obou instancí.

V důvodech uvedl, že žalobce dal si postoupiti od svého klienta B. v rozepři s C-em o 50.000 Kč pro případ vítězství od žalobce B pohledávku útrat sporu, jež budou B-ovi přisouzeny a pokud by útraty ty nestačily k úhradě případných dalších útrat žalobcových — správně odměny a hotových výloh tohoto, jak z knih patrný budou, také částku hlavního dluhu C-ova totiž řečených 50.000 Kč samých. Žalobce ovšem míní, že nejedná proti předpisům § 16 odst. 1 větě druhé zák. z 6./VII. 1868 č. 96 ř. z., jimiž se zavádí advokátní řád, jakož i § 879 odst. 2. čís. 2 ob. zák. obč. ve znění III. dílčí novelly, když později ve sporu obmezil nárok svůj původně vyšší částkou označený právě jen na pohledávání přiznaných mu útrat, leč s tím souhlasiti nelze. Ujednání žalobce tvoří celek, pro jehož posouzení jest rozhodný celý obsah jeho a nikoliv rozsah nároku, který nyní odvozuje žalobce z tohoto ujednání. Ujednán byl svého času postup části rozepře, to pak se příčí předpisům výše zmíněným a bylo proto žalobní žádání zamítnouti.

Dovolání žalobcovu nejvyšší soud vyhověl a změnil rozsudek tak, že obnovil rozsudek prvního soudu a odsoudil žalovaného k náhradě útrat odvolacích a dovolacích.

V důvodech uznáno bylo, že věc nebyla soudem odvolacím správně posouzena.

Dle odvolacího zjištění ujednal B. nejpozději v měsíci dubnu 1919, že zvítězí-li v rozepři Cg 112/19, kterou vedl u krajského soudu v L., postupuje dovolateli dru A-ovi pohledávku útrat k zaplacení útrat, které budou dru A. přisouzeny, a pokud by tyto přisouzené útraty nestačily, že postupuje i další část své pohledávky 50.000 Kč na úhradu dalších útrat dra A., jež v knihách téhož zapsány budou

Dovolací soud nesdílí právního názoru odvolacího soudu. Zakazuje-li zákon advokátu, aby převedl na sebe svěřenou mu spornou věc, pak ho chce jediné uchrániti před zdáním, že by chtěl z právního zastupování způsobem s hlediska slušnosti nerosovatelným těžiti. Toto zdání nemůže vzejíti, když si dá advokát postoupiti klientem na své útraty zástupčí v rozepři jím vedené, jemu spravedlivě vzešlé a jeho klientovi přisouzené útraty, jež ve skutečnosti ani nejsou klientovými, totiž klientem vydělanými útratami, a nestačí-li tyto přisouzené útraty k úhradě zástupčích útrat advokátových, také část klientovy vysouzené pohledávky. Takový počín advokátův nemůže býti ztotožňován s převedením sporné věci na sebe, jakou mají na mysli shora uvedené, takové převedení zakazující předpisy.

Okolnost, že snad dovolateli v době, kdy se postup uskutečnil, ještě nepříslušel nárok palmární proti jeho klientu, nemůže býti uskutečnění postupu na překážku, když postup se stal ve prospěch zálohy na tyto zástupčí útraty, na jakou dovolatel má zákonitý nárok a když i jinak bylo jisto, že dovolateli s převzatým právním zastupováním B-ovým skutečně vzejde nárok na odměnu.

Slušelo tedy uznati, že pohledávka B-ova v míře shora zjištěné byla podle § 1392 ob. zák. obč. s právním účinkem dovolateli postoupena a že dovolateli se podařil důkaz, že mu přísluší právo, které činí nepřipustnou exekuci zahájenou a prováděnou na návrh strany žalované s hlediska § 37 ex. ř. To soud první stolice ve svém rozsudku správně rozpoznal, pročež bylo důvodnému dovolání vyhověti a změnou odvolacího rozsudku obnoviti věci i zákonu vyhovující rozsudek první stolice

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně, ze dne 8. dubna 1924 č. j. Rv 460/24-1.

Dr. Josef Beutl.